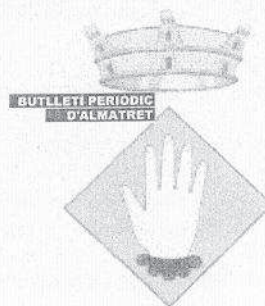

ALMATRET A LA GARBINADA

Setembre del 2003 . NÚMERO 16

IN MEMORIAM

Si en els primers números de "La Garbinada" es feia esment del 700è aniversari de la data en que fou atorgada la carta de poblament d'Almatret (que, indiscutiblement, és la més important en la llista d'efemèrides positives viscudes pel nostre poble), les pàgines d'aquest nou butlletí ens serviran per recordar la data més trista i dramàtica que ha patit Almatret al llarg de la seva història: el proper 12 d'octubre s'acompliran els 65 anys del terrible bombardeig que va sofrir, juntament amb Maials, per part de l'aviació franquista en el context de la Guerra Civil.

Aquesta "acció militar" va provocar la mort de 14 víctimes civils i un nombre no determinat de militars morts i ferits a Almatret, (a Maials les víctimes civils foren 8).

Si he escrit l'expressió acció militar en cursiva i entre cometes és perquè el bombardeig d'aquestes dues poblacions, i el d'altres, no entren, per mi, en la categoria d'acció militar, tot i que en aquells moments s'hi trobessin instal·lades diferents unitats militars republicanes, tant en diferents zones del terme com al voltant del poble.

Potser hauríem de recordar que la nit del 24 al 25 de juliol de 1938 havia començat la contraofensiva republicana contra les posicions que l'exèrcit franquista havia ocupat al marge dret de l'Ebre després de tallar el front republicà per Vinaròs (Castelló) i quan s'estava a punt d'iniciar l'atac contra València: és la tristament famosa batalla de l'Ebre (del 25 de juliol al 16 de novembre).

En aquesta contraofensiva republicana, que anava des de Mequinença (al nord) fins a Amposta (al sud), Almatret es trobava a la rereguarda de l'acció que es va dur a terme per ocupar la zona Nord (Mequi-Faió). En ella la 42 Divisió republicana (formada per les Brigades 59, 226 i 227) va ser l'encarregada de creuar l'Ebre per la zona de Mequinença-Faió. L'exèrcit republicà tingué un cert èxit inicial, travessant el riu i formant una bossa que aguantaria fins a primers d'agost però eí que en principi es considerà una victòria per a les tropes republicanes es va convertir després una de les més sagnants derrotes. El dia 25 de juliol la 42 divisió comptava amb uns 9.500 homes i el dia 6 d'agost, quan va tornar a creuar l'Ebre, li quedaven solament uns 3.500 homes (les baixes, aproximadament, van ser: 817 morts, 3.485 ferits i 1.626 presoners). El diumenge 7 d'agost l'exèrcit de Franco controlava la zona entre Mequinença i Faió i el que quedava de la 42 Divisió va ser atès en els hospitals de campanya situats a Almatret, Maials i Llardecans.

Malgrat que a Almatret, per recolzar la 42 Divisió, s'hi havia instal·lat algunes bateries i que en els termes d'Almatret i Maials es trobaven algunes unitats militars republicanes, tant de la rereguarda com de les que havien aconseguit escapar del front de Miquerensa-Faió, no és excusa suficient perquè es bombardegessin els nuclis habitats de les dues localitats. Per tant, quin valor estratègic i militar tenia, doncs, bombardejar Almatret si els pobles de l'altra banda del Segre -des de Mequinença fins a Lleida- ja estaven, des de l'abril, en mans de l'exèrcit de Franco i, a més, l'exèrcit republicà estava perdent terreny a la Batalla de l'Ebre?

Potser hauríem de buscar la resposta en la intensa campanya de bombardejos que l'aviació franquista (sobretot els avions italians al seu servei) va realitzar sobre Catalunya al llarg de 1938 i que, sota l'aparença d'accions contra objectius militars, va portar el terror i l'angoixa a la població civil de les principals ciutats i de bona part dels pobles catalans: des del començament de la guerra fins el 31 d'octubre de 1938: les víctimes civils dels bombardejos franquistes sobre Catalunya van ser, segons les autoritats, 4.018 morts i 6.174 ferits.

Aquests bombardejos de la població civil, justificats per Franco en una entrevista concedida al corresponsal del diari anglès "Times" i reproduïda per l'ABC de Sevilla el 28 de juny, s'han d'emmarcar dins de l'objectiu principal d'esfondrar la moral de la població civil de la zona republicana, accelerant així la derrota de la República. A més a més, aquestes accions deixaven clares als derrotats quines eren les intencions del futurs guanyadors: posar la por al cos entre la població civil. Aquesta por va esdevenir després un eficaç mitjà de repressió política i cultural de tots aquells que havien donat suport a la República i un instrument d'adhesió a les institucions polítiques i ideològiques de la dictadura franquista.

Si observem les dades de les víctimes civils produïdes pels bombardejos a les diferents localitats del Segrià ens adonarem que les conseqüències per a Almatret van ser força tràgiques: 14 víctimes civils (8 homes, 3 dones i 3 infants) i nombrosos habitatges destruïts.

continua a la pagina següent...

En aquest exemplar:

Opinió
L'Ajuntament Informa
Salut, Altres notícies i curiositats...

Aquafesta, estiu 2003

SEGRIÀ:

Aitona: 1; Alcarràs: 6; Almatret: 14; Artesa de Lleida: 1; Lleida: 79; Maials: 10; Puigverd de Lleida: 2

Aquestes línies volen ser un petit recordatori i un homenatge a aquestes víctimes, però també a la resta de víctimes que es van produir a la Guerra Civil, i a totes les víctimes de les guerres, tant passades com actuals. Per això fóra bo recordar aquesta poesia de Josep Janés i Oliver:

"A un infant mort en un bombardeig"

Els teus braços immòbils són un vol de bandera,
i la rosa esfullada del teu cos és un crit
de sang més que un silenci...No serà
primavera,
mai més, en ta mirada, però al cor de la nit
feta d'ulls que s'apaguen a la llum, vers on
clama
la veu nostra, la torxa del teu cos -que ja és
llum
i ja és foc- durà l'alba d'un crit nu fet de
flama
i de pètals sangosos de martiri. Ni fum
ni silenci, ni boira velaran la nuesa

dels teus ulls, que es glaçaren en un gest sense
adéu.
De quin somni et prengueren? De quin món de
dolcesa?
Tot el cel que miraves era viu dintre teu,
com és viu en el rostre i en els ulls dels qui es
donen
a la mar... Quines rutes t'esperaven, infant?
Davant teu ja són blanques totes elles, i es fonen
Amb el somni d'un somni; el teu cel, on no hi ha
ales negres i on l'alba no duu orgies de roses
que s'esfullen enceses i sagnats. I on
reposes...

Albert Santaulària

L'Ajuntament informa:

- Medi Ambient:

Rebuda resolució subvenció de Medi Ambient, per millora de vials, per import de 5.027 €.

Atorgada llicència ambiental Neg Micon, per la instal·lació parc edíl·ic.

- Obres:

Rebuda subvenció de la Diputació del pla "Petites ajudes", per l'obra d'adequació zona lleure públic, per import de 12.000 €.

Adjudicació contracte del magatzem municipal, vistos els pressupostos presentats a petició de L'Ajuntament, al contractista Diego Garcia Valera, pel preu de 62.316, 51 €.

Rebuda subvenció del Departament d'Indústria dintre del pla de gasificació, per import de 21.00617 €, pel la instal·lació de la xarxa de gas.

- Serveis:

Recordem que els dies de recollida de les deixalles, són els dimarts, dijous i dissabtes a primera hora. Es recorda que l'horari per dipositar-les als contenidors són els dies anteriors a partir de les 20 h.

Els mesos d'estiu, s'han presentat queixes al Consell Comarcal tant per la poca cura del camió de les deixalles (pèrdua de líquids pels carrers) com per la freqüència de recollida de cartrons i plàstics. Comenten que estan en reestructuració d'aquests serveis com a conseqüència del conjunt de queixes.

- Varis:**Nomenaments de Tinents d'Alcalde i de Regiduries:**

Primer Tinent d'Alcalde: Josep Pallisé Tarragó.

Segon Tinent d'Alcalde: Evarist Giralt Vallés.

Regiduria d'abast d'aigua i obres municipals: J. Pallisé, Miquel Pons Vilà i Jesús Quiroga Eguillor.

Regiduria de medi ambient, agricultura i ramaderia: E. Evarist, Josep M. Ballesté Ballesté i J. Quiroga.

Regiduria de benestar social, cultura i sanitat: Mª Teresa Tamarit Estrada i M. Pons.

Regiduria de turisme i urbanisme: J. Pallisé i E. Giralt.

Fixació de periodicitat sessions dels plens: Els primers dimecres, a mesos alterns.

Creació i composició de la Comissió especial de comptes: Ramon Pallàs Pallàs i J. Quiroga, aplicant els sistema de vot ponderat.

Nomenament representants Ajuntament a diversos organismes:

Al Consell Escolar del CEIP Sant Miquel: Mª T. Tamarit.

Agrupació de Defensa Forestal "Bosc Verd": E. Giralt.

Designació Regidors Tresorers:

Les firmes autoritzades per operar de forma conjunta, són:

Ramon Pallàs. Alcalde ordenador de pagaments.

Josep Pallisé. Tresorer.

Josep Vallés: Secretari interventor.

L'horari de l'alcalde a l'Ajuntament serà de 11 h a 13h, els dimarts i dijous.

Comissió de festes: han entrat cinc membres nous, Jordi Adan, Montse Duaigües, Isaac Mateu, Mònica Rius i Sergi Rius.

S'adjunta còpia del pressupost previst per l'any 2003, que per causes alienes a la nostra voluntat, no es va incloure en el número anterior de La Garbinada.

FEM SALUT

El colesterol, la dieta i l'ou.

Ja fa temps que se sap que els nivells elevats de colesterol en la sang, estan relacionats amb el risc de patir malalties cardiovasculars; aquest és el motiu de que s'aconsellés limitar el consum dels aliments rics en colesterol, com per exemple l'ou.

Avui es coneix que hi ha altres causes tant o més importants, tal com els factors genètics o de l'herència, la velocitat del trànsit intestinal, el sedentarisme o l'obesitat, que poden afavorir els nivells alts de colesterol.

Pel que fa a la dieta, cal valorar-la en el seu conjunt i assumir que és convenient limitar el consum dels greixos totals i especialment dels saturats, però també menjar aliments rics en fibra i d'altres rics en fitosterols (peix).

L'ou és un dels aliments més complerts ja que els nutrients que conté compleixen funcions molt importants per la salut. Menció apart del colesterol, l'ou ens aporta:

- Proteïnes d'alt valor biològic i fàcils de digerir.
- Minerals. Fòsfor, seleni, ferro, iode i zinc.
- Vitamines: A, B2, B12, D, E i K.
- Greixos, dels quals aproximadament 2 g són saturats, 1,1 g polinsaturats i 3 g monoinsaturats.

El contingut energètic per cada ou és d'unes 75 quilo calories.

S'aconsella consumir l'ou com un aliment més de la dieta equilibrada, amb la freqüència de 3-4 a la setmana. Les persones que han de vigilar el consum de greixos i de colesterol, és bo que sàpiguin que en l'ou es troben al rovell; la clara està constituïda bàsicament per proteïnes.

Per tal de prevenir possibles problemes amb el consum d'ous (salmonel·losi), s'aconsella:

- Comprar sempre ous amb la closca intacta i neta. Respectar la data de consum preferent que ha d'estar impresa en l'envàs.
- No rentar els ous abans de posar-los a la nevera per a la seva conservació.
- No trencar l'ou en el mateix recipient on es vagi a batre. No separar la clara del rovell amb la closca de l'ou.
- Quallar bé les truites i mantenir-les refrigerades en cas de que no es consumeixin de seguida. No deixar els ous ni els aliments fets amb ous a la temperatura ambient.

Més val prevenir En un altre ordre de coses, recordeu que estem en època de vacunacions; estigueu atents als avisos dels serveis sanitaris.

Benvolguts tots :

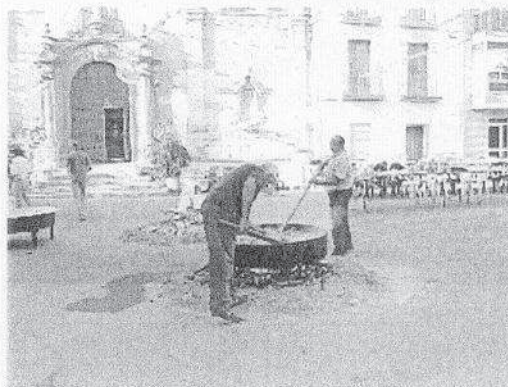
Voldríem compartir amb tots vosaltres l'enriquiment que ha suposat pel poble d'Almatret la festa per reparar el campanar de l'església de St. Miquel Arcàngel.

Primerament, perquè s'ha refet el campanar que els tècnics ens recomanaven a fer i que ens ha tret el possible mal de cap que el deteriorament hagués pogut ocasionar.

En segon lloc, com una vegada més s'ha viscut una festa que la unit encara més els vincles afectius entre tots els habitants del poble.

Que Déu us beneeixi i que el nostre patró St. Miquel faci que visquem amb joia aquest dies en els quals celebrem la seva festa.

Mossèn Manel i la Junta Parroquial.

Obres al campanar i el sopar de germanor Almatret 2003

El mar de la frontera

Si hem de parlar de rius estimats quasi diria que l'Ebre és el riu més estimat de tots els de la península.

¿Quants elogis fan els aragonesos cantant jotes, alabant l'Ebre i la Verge del Pilar?. Moltes.

En el seu pas per terres de Casp, en diuen "EL MAR DE ARAGON", en el seu pas per Mequinença en diuen "OCEANO DE AGUA DULCE".

¿Quin nom podríem dir-li en el seu pas per Almatret?

Jo li posaria "EL MAR DE LA FRONTERA", perquè son les primeres terres catalanes que banya el riu, conjuntament amb les aragoneses.

Entre EL MAR DE ARAGON, EL OCEANO DE AGUA DULCE I EL MAR DE LA FRONTERA, explicaré una llegenda des d'on neix el riu fins que forma el gran delta:

"Nací en tierras de Cantabria, siguiendo mi paso por tierras de Burgos y La Rioja, entrando en Aragón y adorando con gran emoción a la Virgen del Pilar, dirigiéndome hacia tierra catalanas que no entro de pleno por ver una cultura muy diferente."

Fins que em vaig fer català, donant gràcies a la gent d'Almatret, ells em van fer aprendre a dir "Setze Jutges d'un Jutjat, Mengen Fetge d'un Penjat".

Vaig tornar entrar a l'Aragó per acomiadar-me d'ells, dient-los que ja no tenia por dels catalans, entrant definitivament a Catalunya.

Quan vaig veure la cultura que tenien, els camps com estaven conreats i el tarannà de la gent, vaig pensar que els havia d'aportar alguna cosa, i em vaig dedicar a construir un gran delta perquè hi hagi més riquesa en aquest país tant admirable que és Catalunya."

Malauradament si es posa a terme el projecte del PHN, el mar poc a poc s'anirà menjant el delta i acabarà desapareixent i qui no diu si, EL MAR DE ARAGON, EL OCEANO DE AGUA DULCE I EL MAR DE LA FRONTERA no acabi perjudicat.

En fi lo que sea sonarà.

Miquel Florensa Tarragó

Sabies que

Segons l'anuari provincial de comunicacions els oficis que hi havia a Almatret l'any 1930 son els següents:

Botiga de queviures

Daban Riba Mateo
Duaigues Vila Vda. de José
Jove Arbonés Andrés
Mateu Fenosa José
Palos Ribera Pablo
Sociedad Cooperativa Econ.
Vallés Duaigues Isidro
Vila Descarrega Miguel

Albarder

Arbonés Vallés Juan

Barberias

Alba Ferrer Francisco
Vallés Molins Serafin

Cafès

Castelló Oro Antonio
Florensa Ballesté Antonio
Pons Duaigues Miguel
Tarragó Vallés Vda. Miguel
Vallés Molins Jose

Fusters

Molins Ballesté José
Montell Vallés Francisco

Constructor de carros

Molins Ballesté Pedro

Venda de explosius

Arbonés Molins José

Ferrerias

Castelló Boque Francisco
Rubert Arbonés Ramon

Forns de coure pa

Ballesté Vallés Juan
Vila Jové Miguel

Merceria

Ballesté Tarragó Teresa

Fornerias

Arbonés Piñol Ramon
Vallés Duaigues Isidro

Premisas

Miarnau Ballespi Manuel
Vila Pallarès Miguel

Sastre

Rubert Arbonés Sebastián

Veterinari

Mateu Ballesté Miguel

Venda de vinagres

Estruga Remola José

Cançaladeria

Fenosa Ballesté Francisco

Curiositats

L'enigma de tardor

L'enigma de tardor intentarà resoldre aquest problema:

Es tracta de trobar tres xifres iguals, i que la seva suma ens doni el resultat de 60. Fins aquí fàcil, però en cap cas podem utilitzar el 20.

Solució a l'enigma d'estiu:

Els dos amics van jugar 5 partides cada un, pero ho van fer amb dos rivals diferents.

Equip GARBINADA

Coordinació: ●.....

Glòria Arbonés, Núria Pujol i Jordi Santaulària.

Redacció: ●.....

Glòria Arbonés, Miquel Ballesté, Miquel Camarassa, Pilar Lax, Alícia Pons, Núria Pujol, Verònica Pujol, Mònica Rius, Jordi Santaulària. Marta Mur.

Editorial: ●.....

Núria Pujol, Mònica Rius, Alícia Pons

Muntatge: ●.....

Miquel Ballesté

Fotos: ●.....

Esperança Alsina, M. Ballesté

Amb la col·laboració de l'Excl. Ajuntament d'Almatret:

Telèfon : 973 13 80 13
Fax : 973 13 80 67

E-mail : ajuntament@almatret.ddl.net